

Vergeete jubeleum

Onderlest wazze Besjaon en ik te gast gevraegd bij Merweraodio om is te komme vertelle over ons vrijwilligerswaarek voor diëlect en genealogie voor d'n Historische Verêêniging. Net voor me daer naer toe gonge hà 'k nog eefies gaauw d'n êêste ordner van 'n hêël rijchie meegegrist. Messchie zouwe ze wel wà vraege over 't aalderêêste begin. Vandaer. 'k Had 'm daer nie nôôdig gehad, mor nou zit 'k, enkele weke laeter, weer met dien band, waerin onze êêste 200 kranteartikeltjies zitte geplakt, op m'n schôôt. Sjongejonge wat is dat leuk! 't Aalderêêste artikel is kennelijk deur een redacteur van de Maarewestreek geschreve. Hij het een gesprek gehad met René van de Berg, gekipt en gebroeid in Sliedrecht. Die studeerde toendertijd Taolwetenschappen aan de universtaait van Laaije. Naest z'n studie hà René z'n aaige ok toegelege op onderzoek naer ouwe taole en diëlecte. Zôôdoende was tie ok met ons in kontakt gekomme. Met 'ons' bedoel 'k dan de leeje van de waarekgroep diëlect van d'n Historische Verêêniging. We kwamme toe nog bij mekaor in Bellevue of in 'n zaoltjie bij kefee voorheen De Vlieger.

Meer aan de hand?

Dien êêste publicaosie is gelijk al hêël aareg interessant. René ontdekt in 't Slierechs worde die nie op mekaor rijme, trewijl die dat in 't Nederlans wél doen. Denk mor is aan 'aap' en 'schaap'. Dat rijmt in ons Standaard Nederlans goed, mor wat maake wij d'r van? 'Aop' en 'schaep'! Dà 's netuurlijk harstikke interessant! Zô zijn d'r nie allêên verschille bij de aa-klank, mor ok bij de oo- en ee-klank. De Nederlanse worde kroot en sloot hebbe dezellefde oo-klank. In ons diëlect klinke ze verschillend: 'kroot' en 'slôôt'. Die ôô spreke we dan uit as de oo in voor. De ee in zeef en zeem klinke êênderand in onze schooltaol, mor in Slierecht zegge we 'zeef' en 'zêem'. De êê klinkt dan as de ee in beer. René vraeg z'n aaige af hoe of dat nou aailijk komt. Wat is daer nou de rede van? Is 't Slierechs een verbastering van 't Nederlans waerin aanderande platte uitspraake gaon optreeje of is t'r meer aan de hand?

Historische ontdekking

René het 'r vedder onderzoek naer gedaen en wà blijkt 'r uit z'n publicaosie in het wetenschappelijke blad 'Taal en tongval'? De verschillende uitspraake in 't Slierechs zijn gêên slordighaaidjies of toevaalligheeje! Belnêent! Die uitspraake zijn êêuwe oud en zijn afkomstig uit 't Oud-Germaons! Hij onderbouwt dat met anderande voorbeelde, mor dat zou nou werschijnlijk te ver gaon. Messchie is 't wel leuk om eve te herinnere aan onze grôôtouwers die op school nog wél zô 'n verschil in de schrijftaol leerde met de oo. De oo-woorde die wij uitspreke met een ôô wiere vroeger met een dubbelde oo geschreve. (Bijv. lopen en gelooven) Dat was ok trug te brenge tot dat Oud-Germaons. Zellef hadde we in Slierecht vroeger gêên moeite met 't schrijve van de ou en de au. Wat in 't Slierechs klonk as 'n langen aau mos met een au (blauw) en een korte klank schreef, en schrijf, ie met een ou (mouw). Aailijk het 't Slierechs dus meer taolklanke as 't Nederlans. 't Slierechse taolaaige is dus faailijk ok rijker as 't Nederlans! Wat een historische ontdekking was dat toen al van Renée!

Vedder aanvulle ..?

Nou schiet me nog iets leuks te binne. In 't Nederlans bestaon zôôgenaomde homonieme. Dà zijn worde die 't zellefde klinke, mor verschillende betekenis hebbe. Vergelijk mor is de vollegende zinnechies, die we êêst in 't Nederlans laete zien en dan in 't Slierechs. AALTJE

eet een lekker AALTJE. AOLTJIE eet een lekker AELTJIE. Hij heeft niet in de GATEN dat hij GATEN in zijn sokken heeft. Hij hè nie in de GAOTE dat ie GAETE in z'n sokke het. Bij het SLOTEN vond de buurman twee SLOTEN. Bij 't SLÔÔTE vong d'n buurman twêê SLOTE. D'r zijn nog veul meer zukke voorbeelde te vinge, mor gaot u zellef mor is op zoek. We zijn aareg benieuwd naer voorbeelde die bij ons nò nie bekend zijn. Wie weet ken u ons lijsie vedder aanvulle? Dà zou aareg fijn weze! Laet 't mor is gaauw wete!

Dà kom mooi uit!

In 't begin hadde me nooit kenne denke dà me een rebriek in de krant zouwe gaon krije. Aailijk zij me d'r zellef eerlijk gezeed knap verbaosd over. Deuze rebriek houdt z'n aage in stand zô lang as de lezers blijve meelevé én insture. Dus ...!? Kijk mor naer dat êêste verhaol in de tachtiger jaere. De jaere '80? Hoeneer was dan 't échte begin in de krant? Eve kijke, want 'k zet 'r aaltijd d'n daotum bij ... Ooh, kijke nou is ... dat was in '85! Om percies te weze op 6-2-1985! Dan was 't onderlest 25 jaer geleeje! Hêêmel vergete! 'k Het 'r niemand van ons ploegchie over gehoord. Hoe bestaot 't, hee! Weet jie wat? We zalle 't binnekort is viere met de waarekgroep! Dà kom mooi uit, want René is nou ok net in 't land, dan ken die d'r bij weze. Dan viere we mè mekaor asnog 't vergete jubeleum!

Korsjonno

P.S. Vanaf 1 juni legt d'n twêêden druk van 't boek over Wijk C van Wout van Rees weer op de plank bij boekwinkel De Waerd, in 't Slierechs Meseum en op woensdagmiddag in 't Onderhuys voor U klaor! In juli en augustus is 't Onderhuys geslote!